

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-04 Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMO NR. 526 PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas įvertinus būtinybę reaguoti į pastaruoju metu išaugusias kainas ir spręsti praktikoje pasitaikančias problemas.

Nutarimo projekto tikslai:

1) *patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų komandiruočių išlaidų apmokėjimo“ (toliau – Nutarimas) preambulėje pateiktas nuorodas į teisės aktus, nes nuo 2023 m. gegužės 1 d. įsigalioja naujos redakcijos Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymas;*

2) *patikslinti ir išdėstyti nauja redakcija Nutarimu patvirtintą Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašą ir Nutarimu patvirtintų Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose ir regionų plėtros tarybose taisyklių priedą – Gyvenamojo ploto nuomos išlaidų normų sąrašą.* Nustatytos maksimalios dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos išlaidų normos neatitinka kai kurių šalių ekonominio išsivystymo lygio ir kainų indeksų, išskirtinai sudėtingos sąlygos susidaro, kai tenka ieškoti gyvenamojo ploto tarptautinių konferencijų ir didelių renginių dalyviams, kai reikia vykti į oficialius renginius. Įvertinus Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos (toliau – URM) ir UAB „West Express“ kelionių agentūros įžvalgas, siūloma didinti kai kurioms šalims nustatytus dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos išlaidų dydžius. URM siūlymu, Niujorke, kaip brangiausiame Jungtinių Amerikos Valstijų mieste, siūloma nustatyti 35 procentais didesnę dienpinigių dydį nei visoms Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Taip pat siūloma nustatyti didesnę gyvenamojo ploto nuomos išlaidų normą Niujorke, Los Andžele, San Fransiske, Dubajuje ir Londone;

3) patikslinti Nutarimu patvirtinto Dienpinigių mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 2, 3 punktus ir 5.7 papunktį ir pripažinti neteksiu galios 8 punktą.

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai pastebi, kad dažnai kyla neaiškumų dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 107 straipsnio 3 dalies, Aprašo 2 ir 8 punktų sistemiško taikymo. Dažniausiai atsiranda neaiškumų dėl konkrečių mokėtinų dienpinigių dydžių pagal Aprašo 8 punktą, kai renginio organizatorius moka dienpinigius ar kitas pinigines išmokas ar aprūpina maitinimu. Kyla klausimų, ar tuo atveju, kai renginio organizatorius padengia dalį nustatyto maksimalaus dienpinigių dydžio, darbdavio mokėtina dienpinigių dalis kartu su renginio organizatoriaus išmokėta dalimi turėtų sudaryti 100 procentų maksimalaus dienpinigių dydžio, ar 50 procentų maksimalaus dienpinigių dydžio, kaip nustatyta Aprašo 2 punkte.

DK 107 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad jeigu darbuotojo komandiruotė trunka ilgiau negu darbo diena (pamaina) arba darbuotojas komandiruojamas į užsienį, darbuotojui privalo būti mokami dienpinigiai, kurių maksimalius dydžius ir jų mokėjimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija. DK darbdaviui nustatyta pareiga užtikrinti, kad darbuotojui būtų išmokėti dienpinigiai. Tačiau tuo atveju, kai dienpinigius sumoka kitas subjektas, darbdavys dienpinigių mokėti neprivalo, nes darbuotojo teisėti interesai šiuo atveju jau būtų užtikrinti. Todėl siūloma Aprašo 2 punktą papildyti nuostata, kad, dalį dienpinigių apmokant renginio organizatoriui, darbdavio mokami dienpinigiai kartu su renginio organizatoriaus mokamais dienpinigiais negali būti mažesni už konkrečiai komandiruotei pagal nustatytus dydžius apskaičiuotus dienpinigius. Taip pat siūloma nustatyti, kad, renginio organizatoriui apmokant visus konkrečiai komandiruotei pagal nustatytus dydžius apskaičiuotus dienpinigius, darbdavys neprivalo mokėti papildomų dienpinigių. Dėl šios priežasties siūloma pripažinti netekusiu galios Aprašo 8 punktą.

Kadangi vis dažniau susitariama dėl nuotolinio darbo atlikimo darbo sutarties šalių sulygtoje vietoje užsienio valstybėje, siūloma patikslinti dabartinį teisinį reguliavimą, kaip turėtų būti mokami dienpinigiai, kai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, tačiau darbuotojas komandiruojamas ne iš Lietuvos, o iš kitos nuolatinės darbo vietos valstybės, kurioje darbuotojas atlieka funkcijas, – siūloma patikslinti Aprašo 3 punktą įrašant, kad į komandiruotę vykstama ne iš Lietuvos, o iš nuolatinės darbo vietos valstybės ir iš komandiruotės grįžtama ne į Lietuvą, o į nuolatinės darbo vietos valstybę.

Taip pat siūloma patikslinti Aprašo 3 punktą ir 5.7 papunktį įrašant, kad vykstant į kelias valstybes už tą komandiruotės dieną mokamas dienpinigių, apskaičiuotų pagal toms valstybėms nustatytus dydžius, vidurkis, išskyrus atvejus, kai į kitą valstybę patenkama dėl jungiamojo skrydžio ar atvykstama tranzitu kita transporto priemone;

4) patikslinti Nutarimu patvirtintas Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose ir regionų plėtros tarybose taisykles (toliau – Taisyklės). Siūloma:

- patikslinti Taisyklių 2.1 ir 2.2 papunkčius, nes praktikoje kyla neaiškumų dėl to, kas yra darbuotojo nuolatinė darbo vieta;
- patikslinti Taisyklių 7.3.1, 7.3.3 ir 17.3.1 papunkčius, nes pastaruoju metu komandiruotėje darbuotojas gali naudotis ne tik taksi, bet ir pavėžėjimo paslaugas teikiančių asmenų automobiliais;
- papildyti Taisyklių 7.11 papunktyje nustatytą kitų su komandiruote susijusių būtinų išlaidų sąrašą sėdimosios vietos pasirinkimo transporto priemonėje išlaidomis, taip pat kelionės į komandiruotę organizavimo paslaugos mokesčiu;
- suvienodinti Taisyklių 7.2 ir 17.2 papunkčių nuostatas dėl gyvenamojo ploto nuomos išlaidų kompensavimo;
- patikslinti Taisyklių 7.6 ir 17.4 papunkčius dėl siuntimo į komandiruotę įforminimo.

Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir URM. Į pateiktus pasiūlymus ir pastabas atsižvelgta, išskyrus URM siūlymą papildyti Taisyklės nuostata dėl galimybės padidinti gyvenamojo ploto nuomos išlaidų maksimalią normą iki 20 procentų ministrui ir jį darbo vizitų metu lydintiems asmenims. Darbo vizitas yra viena iš komandiruotės rūšių, t. y. komandiruotės sąvoka yra platesnė nei darbo vizito. Finansų ministerijos nuomone, neturi būti nustatomos išskirtinės sąlygos tam tikroms komandiruotėms ar tam tikro statuso asmenims, todėl nesiūlome nustatyti išskirtinių sąlygų ministrų darbo vizitams. Be to, Taisyklių 11.2 papunktyje nustatyta, kada gyvenamojo ploto nuomos išlaidos gali būti apmokamos pagal faktiškai patirtas išlaidas.

Nutarimo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliktas.

Neigiamų pasekmių priėmus Nutarimo projektą nenumatoma. Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nebūtų skiriama. Asignavimų valdytojai, siekdami

efektyviai ir racionaliai naudoti jiems skirtus asignavimus, turėtų įvertinti komandiruočių tikslingumą ir optimizuoti komandiruočių ir į jas vykstančių darbuotojų skaičių.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė Daiva Kamarauskienė, tel. (8 5) 239 0130, el. p. daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Švietimo, kultūros ir socialinių sektorių skyriaus (vedėja Vida Žagūnienė, tel. (8 5) 239 0027, el. p. vida.zaguniene@finmin.lt) vedėjo pavaduotoja Aldona Mickevičienė (tel. (8 5) 239 0124, el. p. aldona.mickeviciene@finmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 11 lapų.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 12 lapų.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė